

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Potřebná technická protiopatření jsou rozsáhlá, náročná a nákladná, zahrnují zejména:

- Vývoj a instalace řídicích a ochranných prostředků zcela nových kvalitativních vlastností a schopností rozměrů ve všech oblastech.
- Navýšení výkonových kapacit opět ve všech složkách ES.
- Instalace silových vybavení nového typu („smart“)² umožňující řešit nové podmínky (transformátory, akumulace, kompenzace, ...).
- Posílením odolnosti systému na negativní dopady (izolační úrovně, připravenost spotřebičů na výkyvy, výpadky...).

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Na základě negativních zkušeností a s ohledem budoucí další pravděpodobné rozšíření OZE vydalo EU

„**Nařízení Komise (EU) 2016/631**“*,

(network code on requirements for grid connection of generators - alias požadavky RfG),

což je rozsáhlá direktiva, kterou se stanoví kodex sítě pro požadavky na připojení a provoz výroben k elektrizační soustavě.

- Platnost je v plném rozsahu pro nově připojovaná zařízení.
- Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie (14. dubna 2016).
- Nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech EU.

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „**Nařízením Komise (EU) 2016/631**“ jsou zejména:

- Dodávaný činný výkon bude odpovídat změnám frekvence v síti podle určité charakteristiky.
- Schopnost dodávky a možnost regulace jalového výkonu.
- Výrobní modul musí být schopen zůstat připojený k soustavě a pracovat v relativně širokých rozsazích frekvencí a velikosti napětí popřípadě splňovat funkcionalitu překlenutí poruchy.
- Zajištění regulace činného výkonu s cílem obnovení frekvence.

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

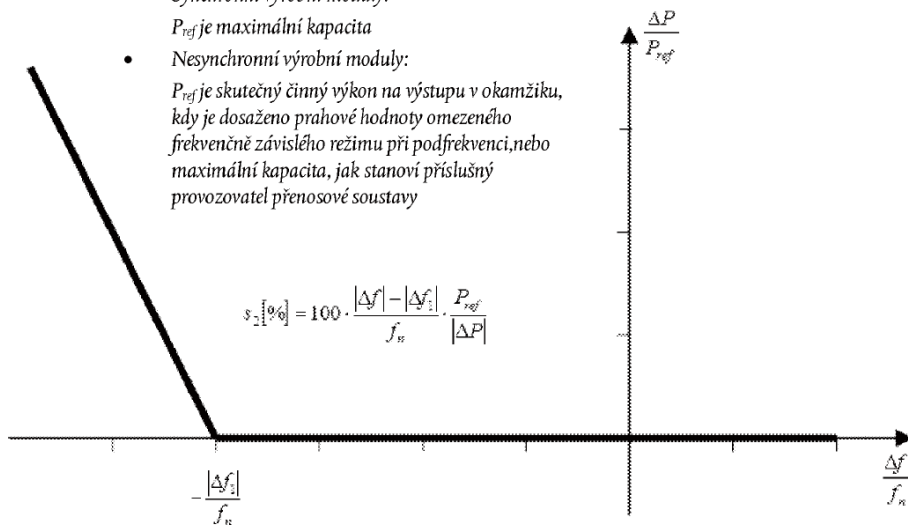
Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „Nařízením Komise (EU) 2016/631“

Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při nadfrekvenci.

Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při podfrekvenci.

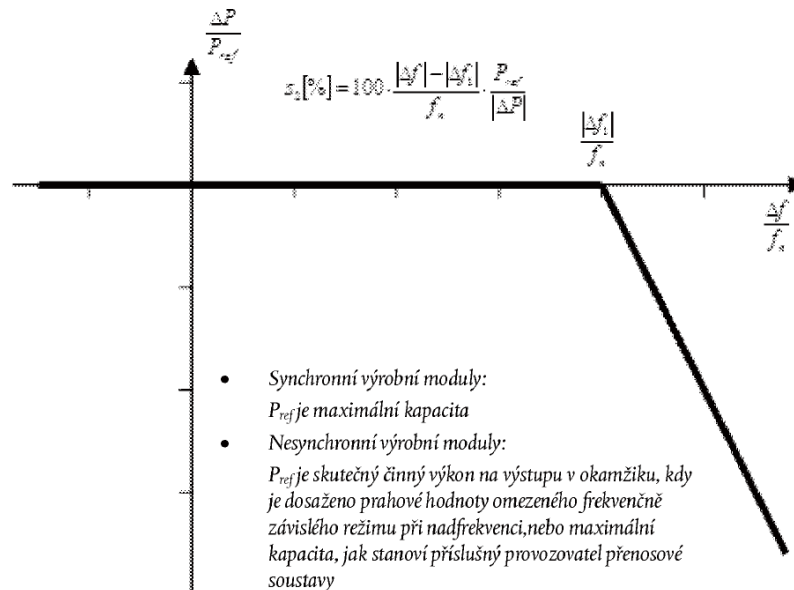
- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při podfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

$$\varepsilon_{-1}[\%] = 100 \cdot \frac{|\Delta f| - |\Delta f_i|}{f_n} \cdot \frac{P_{ref}}{|\Delta P|}$$

Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při nadfrekvenci.

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při nadfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

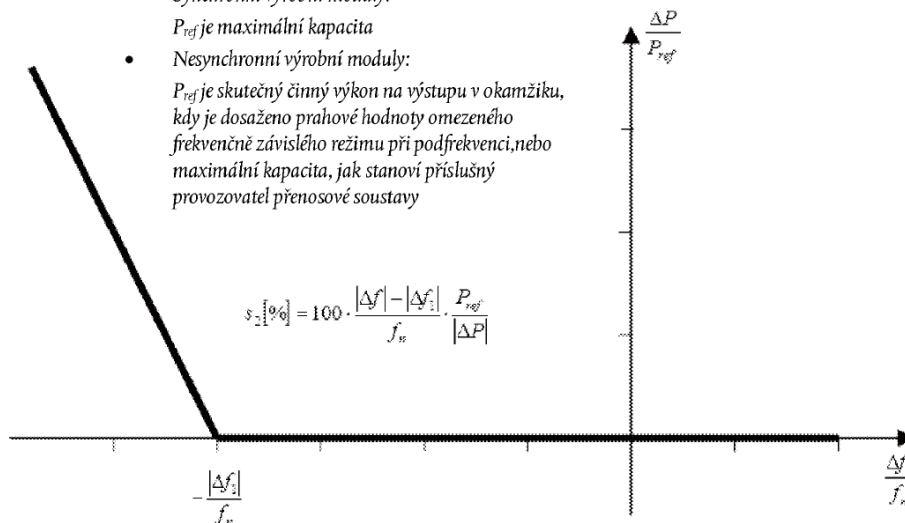

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

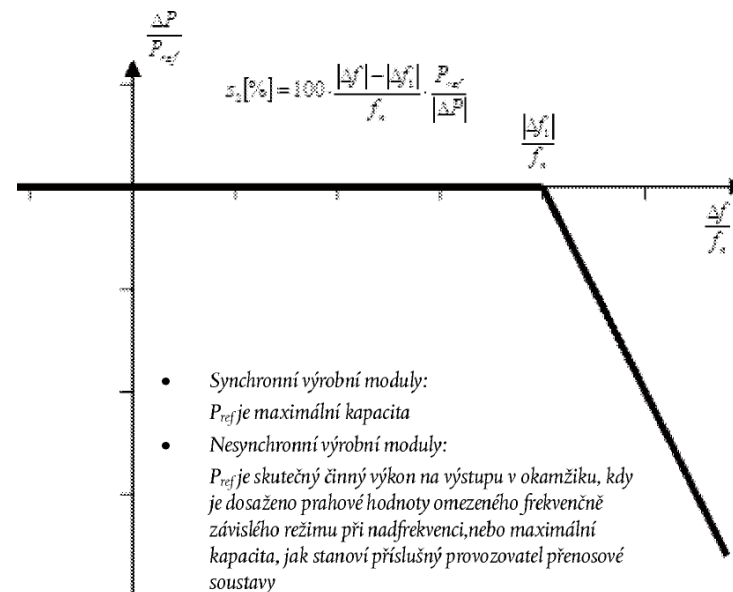
Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „Nařízením Komise (EU) 2016/631“

Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při podfrekvenci.

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při podfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

venční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při nadfrekvenci.

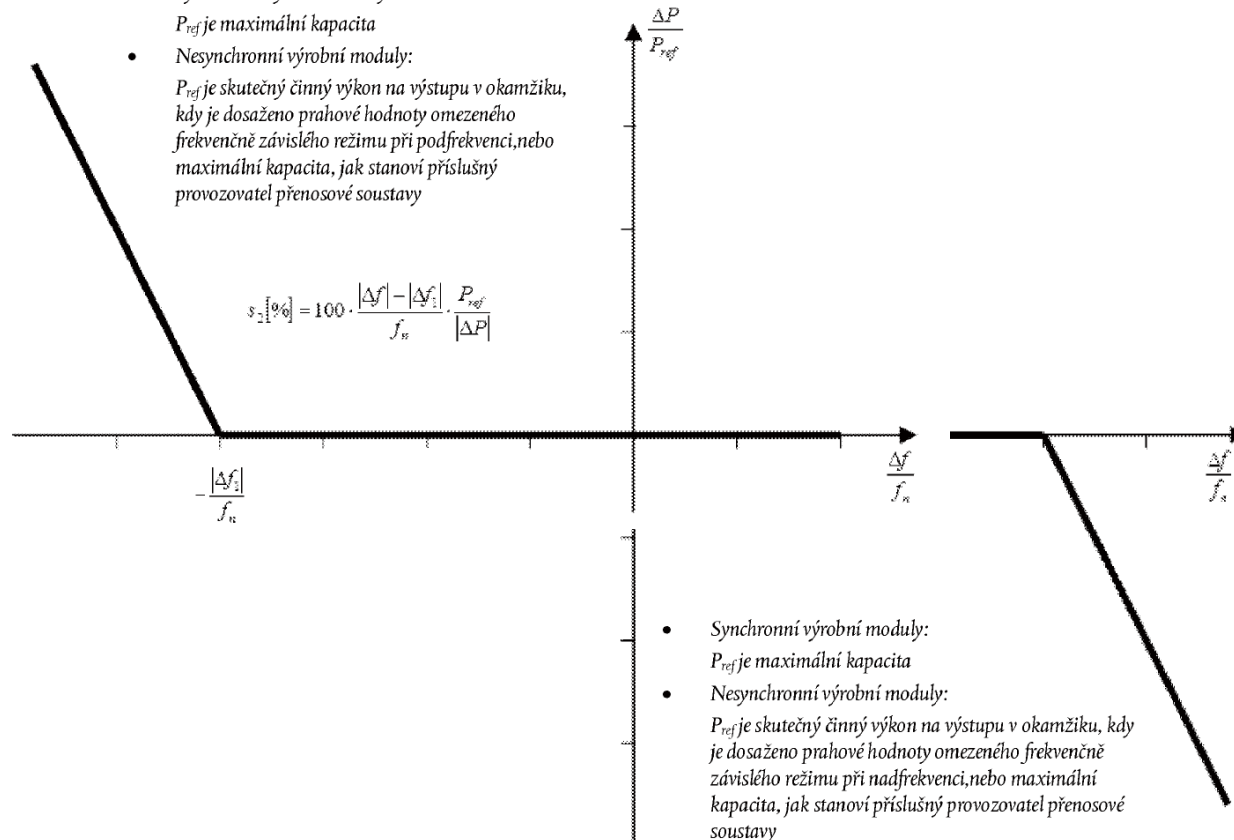
- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při nadfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „Nařízením Komise (EU) 2016/631“

Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při podfrekvenci.

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při podfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při nadfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

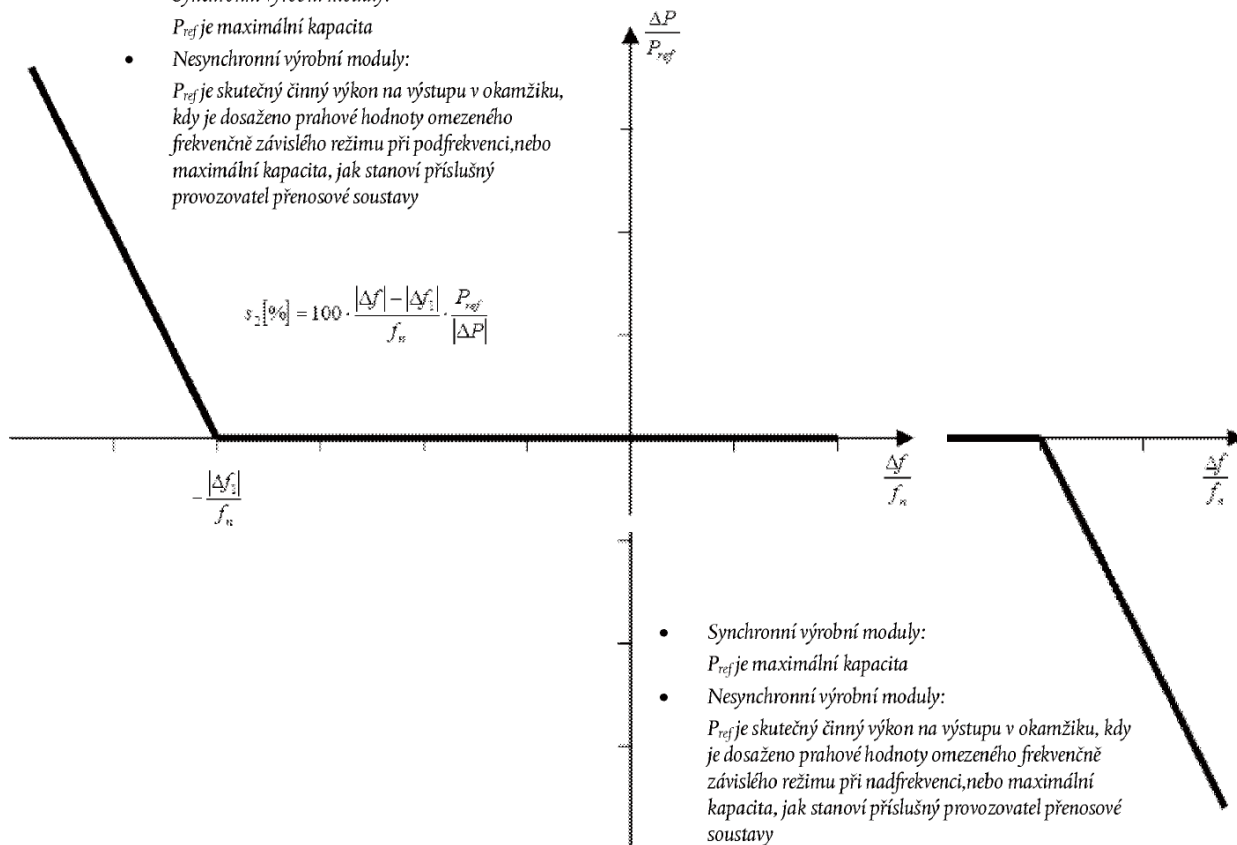
Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „Nařízením Komise (EU) 2016/631“

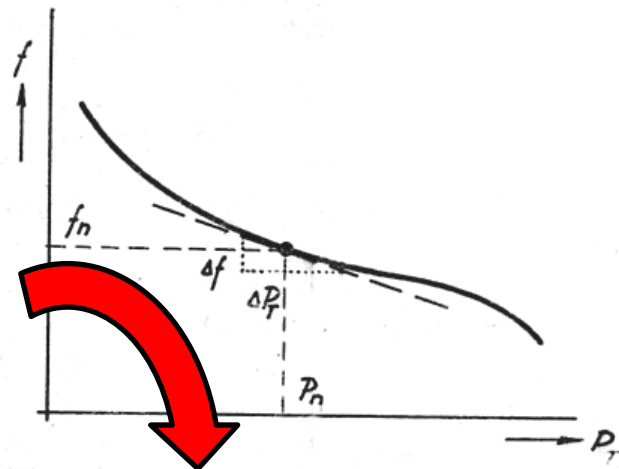
Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při podfrekvenci.

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při podfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

$$s_{-2}[\%] = 100 \cdot \frac{|\Delta f| - |\Delta f_c|}{f_n} \cdot \frac{P_{ref}}{|\Delta P|}$$

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při nadfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

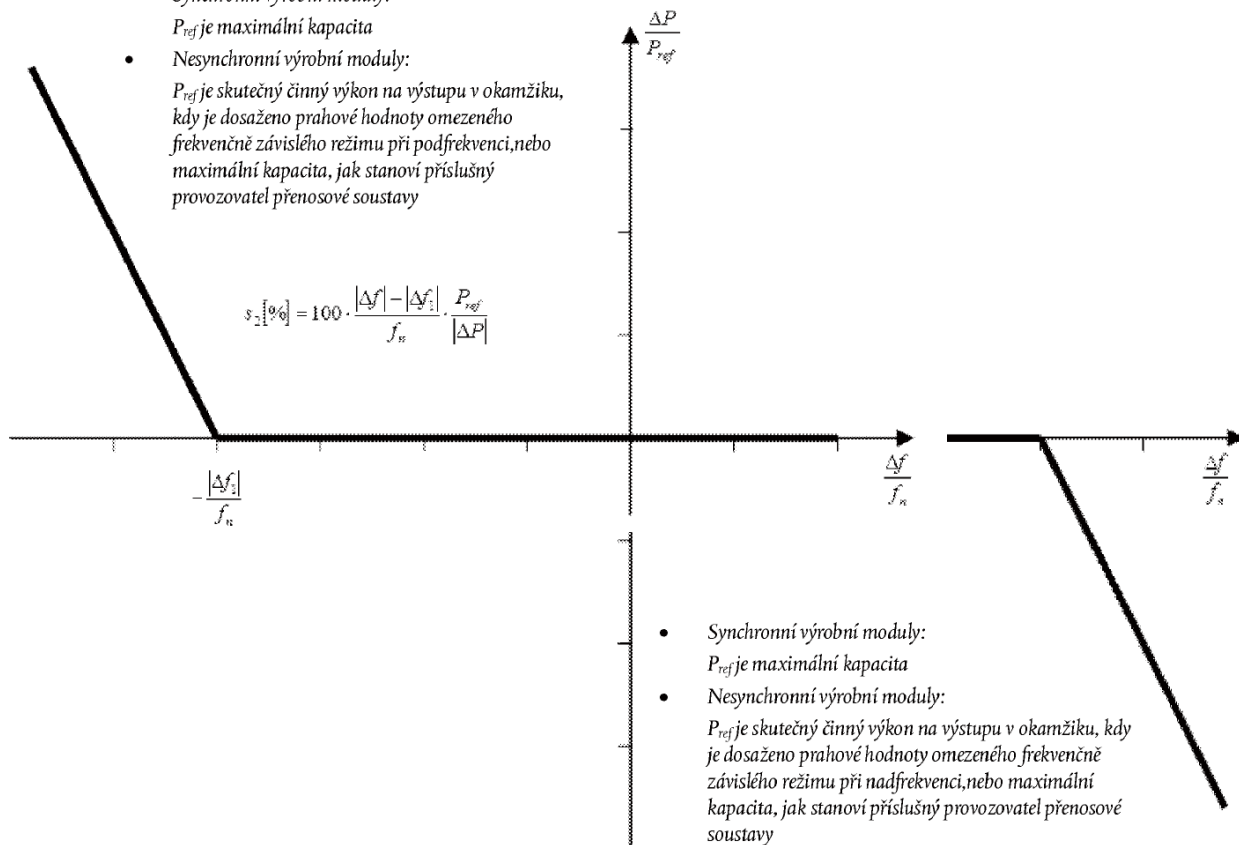
Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „Nařízením Komise (EU) 2016/631“

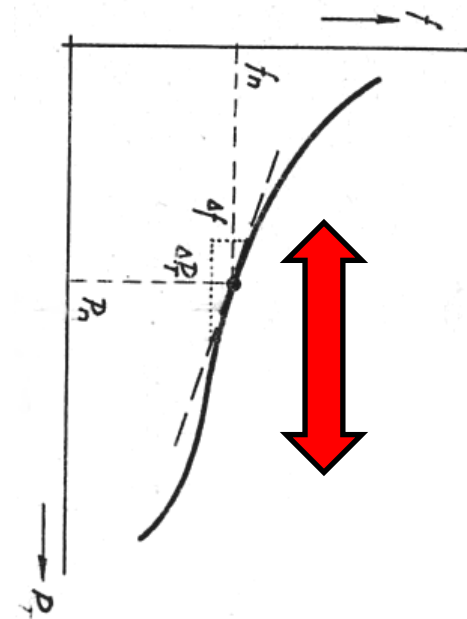
Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při podfrekvenci.

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při podfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

$$s_{\Delta P} [\%] = 100 \cdot \frac{|\Delta f| - |\Delta f_c|}{f_n} \cdot \frac{P_{ref}}{|\Delta P|}$$

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při nadfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

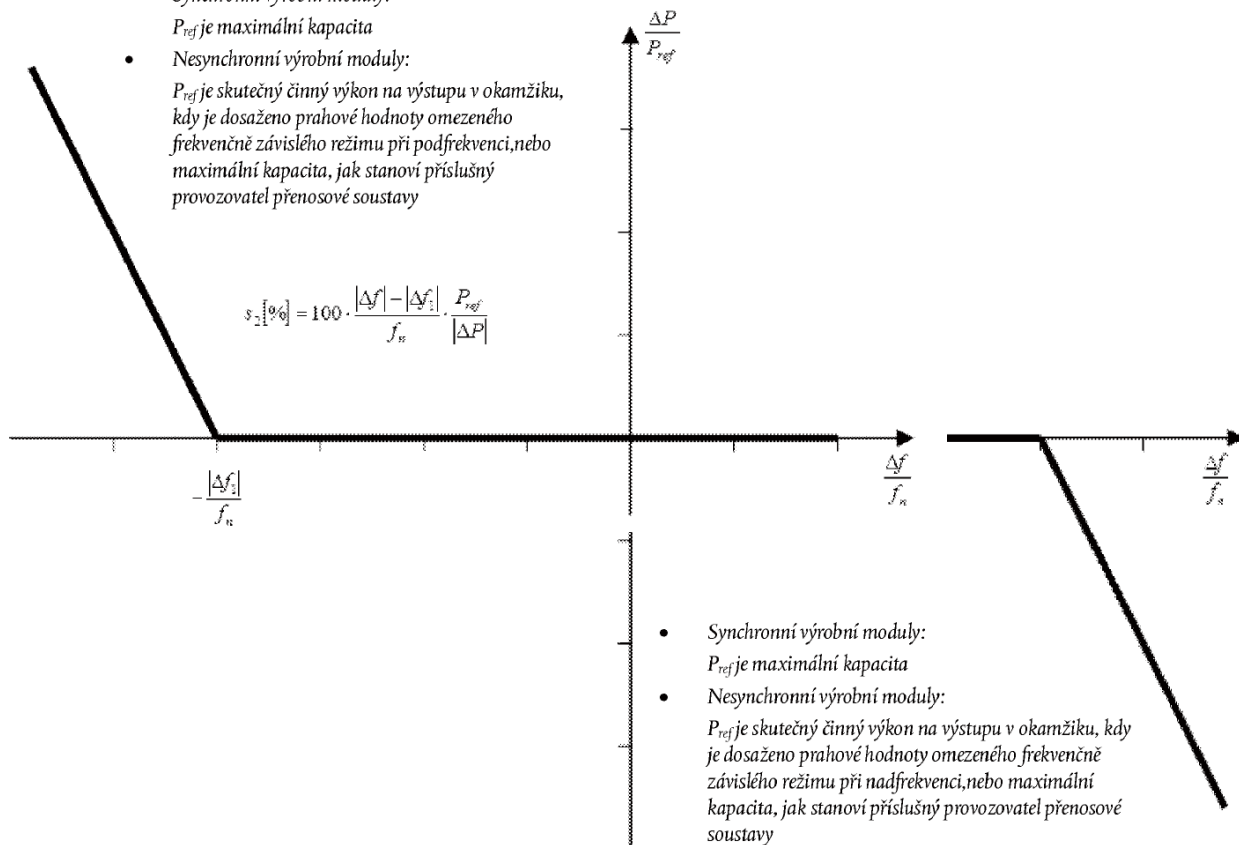
Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „Nařízením Komise (EU) 2016/631“

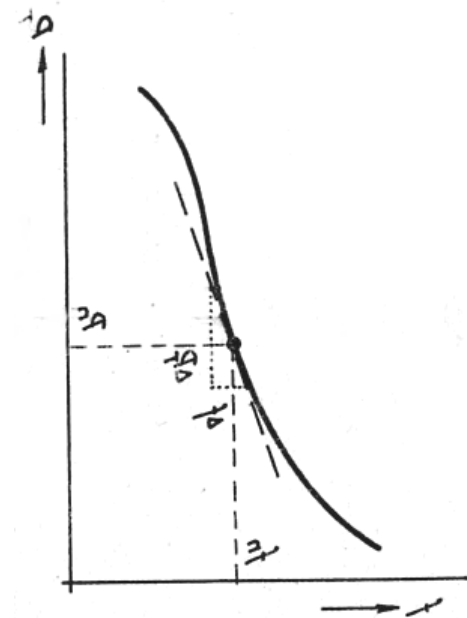
Schopnost frekvenční odezvy činného výkonu u výrobních modulů v omezeném frekvenčně závislém režimu při podfrekvenci.

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při podfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

$$s_{-2}[\%] = 100 \cdot \frac{|\Delta f| - |\Delta f_1|}{f_n} \cdot \frac{P_{ref}}{|\Delta P|}$$

- Synchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je maximální kapacita
- Nesynchronní výrobní moduly:
 P_{ref} je skutečný činný výkon na výstupu v okamžiku, kdy je dosaženo prahové hodnoty omezeného frekvenčně závislého režimu při nadfrekvenci, nebo maximální kapacita, jak stanoví příslušný provozovatel přenosové soustavy

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Klíčové požadavky specifikované pro různé druhy výrobních modulů „**Nařízením Komise (EU) 2016/631**“ jsou zejména:

- Podporovaný přechod na vlastní spotřebu a možnost podílení se na ostrovním provozu.
- Schopnost „Startu ze tmy“, obnovení činného výkonu po poruše a rychlého opětovného přifázování (není požadováno pro OZE).
- Poskytování v místě připojení rychlý poruchový proud v případě významných zkratových poruch.
- Pokročilé regulační vlastnosti činného výkonu:
 - Funkce systémového stabilizátoru
 - Řízení tlumení výkonových oscilací
 - Umělá setrvačnost během velmi rychlých odchylek frekvence

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Ověření způsobilosti a prokázání splnění požadavků
 „**Nařízením Komise (EU) 2016/631**“ je nutné zajistit:

Functions and capabilities	Český název zkoušky nebo simulace	Synchronní VM			Nesynchronní VM		
		B	C	D	B	C	D
LFSM-O response	Odezva v omezeném frekvenčně závislém režimu při nadfrekvenci	44.1 51.2			47.1 54.2		
LFSM-U responses	Odezva v omezeném frekvenčně závislém režimu při podfrekvenci		45.2 52.2 ¹			48.3 55.2	
FSM response	Odezvy ve frekvenčně závislém režimu		45.3 52.3			48.4 55.3	
Frequency restoration control	Regulace s cílem obnovení frekvence		45.4			48.5	
Black start capability	Schopnost startu ze tmy		45.5				
Tripping to house-load capability	Schopnost rychlého opětovného přifázování – vypínací zkouška		45.6				
Reactive power capability	Schopnost dodávat jalový výkon		45.7 52.4			48.6 55.6	
Active power controllability	Schopnost regulovat činný výkon					48.2	
Voltage control	Schopnost regulovat napětí					48.7	
Reactive power control	Schopnost regulovat jalový výkon					48.8	
Power factor control	Schopnost regulovat účinníku					48.9	
Fault-ride-through capability	Schopnost překlenout poruchu	51.3		53.4	54.4		56.3
Post fault active power recovery	Obnovení činného výkonu po poruše	51.4			54.5		
Island operation capability	Schopnost ostrovního provozu		52.4			55.4	
Power oscillation damping control (PSS)	Tlumení výkonových oscilací			53.2		55.7	
Capability of providing synthetic inertia	Schopnost zajišťovat umělou setrvačnost					55.5	
Fast fault current activation	Dodávka rychlého poruchového proudu				54.3		

Simulace
Zkoušky
Simulace i zkoušky

[K. Máslo:
 Zkoušky a simulace
 pro prokázání splnění
 požadavků RfG]
 CIRED PS 4.2 Distribuční
 systémy s velkým podílem
 rozptýlených zdrojů

Nutná technická opatření zvláště v souvislosti s direktivou EU

Ověření způsobilosti a prokázání splnění požadavků
„**Nařízením Komise (EU) 2016/631**“ přináší obtíže:

- Měření:
 - technicky a odborně náročná
 - předpokládají již provozuschopnou instalaci nebo alespoň komponenty
 - vyžadují komplikované organizační podmínky.
- Simulace:
 - Vyžadují podrobnou znalost funkčnosti komponent:
 - Princip klíčové komponenty nesynchronních OZE – měniče je netransparentní, neodpovídající, nebo nevhodný pro modelování
 - Detailní parametry chování jsou nedostupné
 - Kombinují problematiku přechodných dějů elektro-magnetických a elektro-mechanických